

i det hele og store maa siges at være heldigt affattet, og jeg saa alligevel kommer til det Resultat, at det paa væsentlige Punkter rammer saa lidt korrekt der, hvor det vil ramme, saa siger dette mig ganske vist, at det at saa en vel forment Indkomststat er overordentlig vanskeligt. Jeg skal nu ikke her fremdrage de mange Indvendinger, jeg kunde gøre i den Henseende, men kun tage et enkelt Punkt. Det er i § 6 foreslaaet, at den beregnede Skatteindtægt er skattepligtig, naar den anvendes til Forbedring af Ejendommen eller Udvidelse af Næring eller Drift, til Taver eller paa anden Maade. Det er en Bestemmelse, som vil ramme langt mindre haardt for visse Erhverv, end for andre, og det er ganske sikkert, at for Landbruget maa det føre til, at det i alt Fald ikke vil blive ramt, saaledes som det i og for sig er Lovens Mening. Naar en Landmand driver sin Ejendom paa rette Maade, saaledes som vi maatte ønske, at efterhaanden alle vore Landmænd gjorde, saa vil Følgen deraf være, at han, uden at det kan kaldes et egentligt Nyarbejde eller en Grundforbedring af Ejendommen forøger dens Værdi med hvert Aar, der gaar — jeg holder selvfølgelig Stigen og Falden paa Grund af Konjunkturerne helt ude af denne Betragtning; — men driver han sin Gaard paa rette Maade, vil Jorden for hvert Aar, der gaar, blive bedre. Han pløjer den saa 1, saa 1½, saa 2 Tommer dybere, gaar maasse efterhaanden over til at grubbe den, fort sagt, hans Ejendom bliver absolut forbedret alene gennem den rette Drift og den Værdiforøgelse, som fremkommer derved, viser sig ikke i hans Regnskaber. Jeg kan tage et lidt yderliggaaende Eksempel. En Mand har 1000 Tdr. Land, deraf er 500 Tdr. fortrinlig Jord, men ved Siden af det har han 500 Tdr. mager Sandjord — det finde vi mange Steder her i Landet —, som intet Udbytte give, som det næsten kun lige akkurat kan betale sig at holde under Pløven. Er han nu en driftig Landmand, vil han bære sig saaledes ad, at han bruger Overfluddet af de 500 Tdr. god Jord til at gøde, mærgle, holde større Besætning, end han ellers vilde, og til dermed at arbejde de 500 Tdr. mager Jord op i Stedet for at sætte det Udbytte, han har af den gode Jord, i Sparekassen. Efterhaanden bliver hans magre Jord saaledes en lille Formue, og der er ingen Tvivl om, at Landmanden ikke vil komme til at svare Skat af denne Formueopsamling, denne Sætten i Sparekassen, som den rette Drift af Jorden fører med sig, medens derimod den Bestillingsmand, der slider og sætter de Penge,

som ere Frufterne af hans Arbejde, i Sparekassen, vil komme til at svare Indkomststat af sin Formueopsamling. Men hvad der er endnu uheldigere, er, at adskillige forretningsdrivende ville komme til at svare en urimelig høj Skat af deres Formueopsamling. En forretningsdrivende, i hvis Forretning der ligger en stor Risiko, vil f. Eks. i de første 4 Aar, fordi Forretningen fører det med sig, tjene ud over, hvad han bruger, en Snees Tusind Kr. om Aaret; saa faar han det femte Aar et Smæk, der tager 70,000 Kr. fra ham. Han har altsaa samlet 10,000 Kr. op i fem Aar, men har svaret Skat af en Formueopsamling paa 80,000 Kr. Det vil for adskillige Forretninger føre til en ubillig Beskatning, men i allerhøjeste Grad vil dette ske over for enhver industriel Forretning. En driftig industridrivende vil anvende de Penge, han sparer, til Udvidelse af sin Forretning, han bygger saa først en Fløj til, anstaffer dernæst nogle ny Maskiner og siden atter ny Maskiner, han vil maasse i Løbet af en halv Snees Aar sætte et eller flere Hundred Tusind Kr. i dette ny Apparat, og det gør han uagtet han ved, at der nogle Aar efter sandsynligvis vil komme ny Opfindelser, som ville bevirke, at det samme Apparat har en forsvindende Værdi. Det er jo gaaet saa vidt, at Landbrugsrepræsentanter i det andet Ting have paastaet, at et industrielt Anlæg overhovedet ikke er mere værd, end hvad Jorden og Bygningerne, der staa derpaa, ere værd, aldeles uanset, at der er industrielle Anlæg i disse Bygninger; men selv om man ikke vil gaa saa vidt, er det dog givet, at af den Formueopsamling, der her foreligger, vil den industridrivende komme til at betale fuld Skat, skønt hans Anlæg ingenlunde vil være det værd, som han har sat i det. Der er ganske vist i Lovens nogle Bestemmelser om en ordinær Afskrivning; men de ville under ingen Omstændigheder kunne afhjælpe denne Mangel. Jeg siger dette, fordi jeg vil fremhæve, at Byrghverv med Nødvendighed maa blive haardere ramte end Befolkningen i dens Helhed, og at Landbruget absolut maa blive mindre stærkt ramt, end det i og for sig er selve Lovens Mening, og jeg fremhæver dette, ikke fordi jeg tror, at der er noget at rette

Rettelse.

Sp. 3586, S. 22 f. n.: „Skatteindtægt“, læs: „Skattevedtægt“.